

Råd vid begravning

Innehåll	Sida
När ett dödsfall inträffar _____	2
Kontakter som skall tas _____	2
Ordning på papperen _____	2
Begravningsceremonin _____	3
Val av gravplats _____	3
Kremering _____	3
Gravsättning _____	3
Begravningskostnader _____	4
Gravrätt _____	5
Gravvård _____	5
Skötsel av gravplats _____	5
Medling _____	5
Övrigt _____	5
Checklista för den som vill ordna själv _____	6-7

När ett dödsfall inträffar

Oavsett om någon avlider i hemmet, på en vårdinrättning eller på annan plats, ska en läkare utfärda ett dödsbevis, som lämnas till det lokala skatteverket. Skatteverket utfärdar då ett intyg på att gravsättning/kremering kan ske. Den avlidne sveps, lägges i kista och transporteras till bisättningsrum i väntan på begravningsceremoni och gravsättning. Kistläggning och transport av den avlidne beställs av dödsboet och utföres normalt av begravningsbyråerna.

Kontakter som skall tas

Börja gärna med att kontakta den församling eller annat samfund den avlidne tillhörde. Det vanliga är sedan att man anlitar en begravningsbyrå, som hjälper till med praktiska frågorna. Den kan ta hand om hela begravningen eller delar av den. Begravningsbyrån kan ombesörja de flesta av de formella och praktiska frågor som rör en begravning. Genom byrån får Du, efter Dina önskemål, veta när begravningen kan äga rum och vem som kan vara begravningsförättare.

Begravningsförättaren (eller begravningsbyrån) kan hjälpa Dig med detaljer kring ceremonins utformning, musikval med mera.

Genom kontakter med kyrkogårdsförvaltningen väljer du gravplats. Finns redan en grav i släkten, fundera på om den kan användas.

Väljer Du borgerlig begravning – rådfråga begravningsbyrån. Mölndals stad tillhandahåller borgerlig begravningsförättare.

Istället för att anlita en begravningsbyrå kan Du själv eller annan anhörig ordna det mesta med en begravning. Detta gäller vare sig Du vill ordna

- en begravning enligt Svenska kyrkans ordning
- en begravning enligt annat samfunds ordning
- en begravning enligt annan religion
- en begravning enligt annan tradition
- en borgerlig begravning
- gravsättning utan begravningsakt

Väljer du en kyrklig eller annan religiös begravningsakt bör Du ta kontakt med den församling eller samfund den avlidne tillhörde.

För den som själv vill ordna en begravning har kyrkogårdsförvaltningen i Mölndal sammanställt en checklista som Du hittar sist i detta dokument. Om Du efter att ha läst igenom känner att Du inte vill eller orkar ordna alla detaljer inför begravningen, kan begravningsbyråerna oftast hjälpa till med det Du önskar. Dessa telefonnummer man i telefonkatalogens ”gula sidor”.

Ordning på papperen

Vi bör alla, även om vi tror oss ha ett långt liv framför oss, förvara viktiga handlingar, så att de är tillgängliga för de anhöriga. Till dessa kan fogas eventuella önsknings om hur begravningen skall utformas och vilken typ av grav som önskas. Tala gärna med kyrkogårdsförvaltningen, församlingen/samfundet eller begravningsbyrån om vad som kan vara viktigt att tänka på.

Begravningsceremonin

När någon dött är begravningsceremonin en del av sorgearbetet. Därför är ceremonin viktig, men det finns inget som tvingar de anhöriga att anordna en. En kristen begravning brukar i regel äga rum i en församlingskyrka eller kapell. Kapell på kyrkogård upplåts även till icke-kristen eller borgerlig begravning.

Ceremonin kan ske enligt Svenska kyrkans eller annat trossamfunds ordning. Det finns möjligheter till andra former av begravningsceremonie där man fritt kan utforma akten. När begravningen planeras bör man följa den avlidnes vilja så långt det är möjligt.

Val av gravplats

Det är viktigt att valet av gravplats är väl genomtänkt. Vid val av gravplats är det också bra att ha tänkt igenom hur gravvården ska se ut. Det finns olika regler för hur gravvårdarna får se ut i olika gravkvarter. Har ni redan en gravplats i släkten kan denna kanske användas.

I Mölndal skiljer man på fyra olika gravtyper, grav för kista, grav för urna, minneslund och askgravlund. De två första gravtyperna innebär att platsen för graven är uppmärkt och man får sätta upp en gravvård där. Minneslund är ett gemensamt gravområde där askan efter den avlidne sätts ner anonymt. Anhöriga får inte närvara och man får inte sätta upp någon enskild gravvård där. Blommor läggs vid en gemensam smyckningsplats. Askgravlund, som för närvarande endast finns på Kikås kyrkogård, skiljer sig från minneslund så till vida att en platta med den avlidnes namn, samt födelse- och dödsdatum monteras i kyrkogårdsförvaltningens regi på ett stenröse i gravområdet. För en plats i askgravlundens debiteras dödsboet 2500kr.

Kyrkogårdsförvaltningen hjälper till med råd och visningar vid valet av gravplats.

Kremering

I Mölndal kremeras ca 75 procent av de avlidna. Kistan lämnas kvar i ceremonilokalen efter begravningsakten och kremering sker inom de närmaste dagarna på Kvibergs krematorie genom kyrkogårdsförvaltningens försorg.

Gravsättning

Gravsättning betyder att en kista eller urna placeras i graven. Gravesättning av kista sker vanligen i samband med begravningsakten. Urnan gravesätts normalt inom några veckor efter begravningsakten, ibland med en kort andakt för de anhöriga. (Skall gravesättas inom ett år efter kremeringen) Gravesättning kan ske genom kyrkogårdsförvaltningens försorg utan de anhörigas närvaro. Nedsättning av aska i minneslund sker alltid utan närvaro av anhöriga. Gravesättning i askgravlundens får ske med anhöriga närvarande.

Tillstånd för spridning av askan

För att sprida askan till exempel över havet krävs Länsstyrelsens godkännande. Tillståndet går inte att ordna före personens död. När askan ska spridas ordnar de anhöriga själva detta, i regel genom begravningsbyrån.

Begravningskostnader

Kyrkogårdsförvaltningen och begravningsbyråerna kan ge information om vilka tjänster i samband med begravning som ingår i begravnings- och kyrkoavgiften, vilka som är avgiftsbelagda och vad man kan ombesörja på egen hand.

Begravningsavgifter, som alla betalar, täcker kostnaderna för:

- Bisättning (förvaring av den avlidne fram till begravningen)
- Upplåtelse av kapell på begravningsplatsen
- Kist- eller urngrav, alternativt plats i minneslund.
- Kremering inklusive transporter till krematorie och retur av aska för gravsättning inom Mölndal kyrkliga samfällighets geografiska område
- Gravöppning
- Gravsättning av kista/urna eller jordning av aska i minneslund.
- Igenfyllning av grav samt iordningställande av gravplatsen
- Transporter inom Mölndals kyrkliga samfällighets geografiska område

Kyrkoavgiften, om den avlidne vid dödsfallet tillhörde Svenska kyrkan, täcker dessutom kostnaderna för:

- Begravningsföretagare från Svenska kyrkan
- Upplåtelse av församlingskyrka
- Kyrkomusiker för musik enligt kyrkohandboken (både i kapell och på kyrkogården och i församlingskyrkan)
- Bärning av kistan till grav för gravsättning då bärare anlitas.

Dödsboet betalar:

- Kista och eventuell urna
- Svepningsarbetet
- Transport av den avlidne till kyrkogårdsförvaltningens bisättningslokaler
- Extra musik och sång
- Dödsannons
- Blommor
- Förtäring vid minnesstund
- Gravsten
- Namnplatta / plats i askgravlund
- Bouppteckningskostnader
- Begravningsbyråns arbetskostnader

Begravning på annan ort

Om begravning önskas på annan ort inom Sverige än där den avlidne var folkbokförd regleras detta normalt mellan respektive kyrkogårdsförvaltning genom begravningsclearing. Transport av kista eller urna till gravsättningsort betalas av dödsboet. Vid begravning utanför Sverige betalar dödsboet samtliga kostnader.

Gravrätt

Rätten till en gravplats upplåts till den eller dem som dödsboet anmäler till kyrkogårdsförvaltningen som gravrättsinnehavare. Gravbrev utfärdas av kyrkogårdsförvaltningen som ett kvitto på att gravrätt upplåtits. Brevet är inte något juridiskt bevis på innehav av gravrätt. Gravrättsinnehavaren bestämmer bland annat vilka som får gravsättas i graven.

Gravrättsinnehavaren har också ansvaret för att graven vårdas enligt de regler som kyrkogårdsförvaltningen utfärdar.

Gravrätten gäller för 25 år och kan förlängas så länge gravplatsen vårdas, men gravrätten kan också överlåtas eller återlämnas. Det är viktigt att anmäla ny gravrättsinnehavare. När gravrättsinnehavaren avlider skall dödsboet anmäla ny innehavare inom sex månader. Detta går att göra oavsett om det finns ett gravbrev eller ej.

Gravvård

Gravrättsinnehavaren har rätt, men inte skyldighet, att sätta upp en gravvård på gravplatsen. Gravvården kan vara av olika typ och material. Förslag till gravvård skall godkännas av kyrkogårdsförvaltningen, som gärna också ger råd med hänsyn till den valda gravplatsen. Det är viktigt att man tänker igenom alternativ före val av gravplats eftersom det finns speciella gravvårdsregler för de olika gravkvarteren.

Skötsel av gravplats

De anhöriga kan själva sköta gravplatsen, eller köpa skötseln.

Medling

Om tvister uppstår mellan anhöriga om gravsättning eller kremering kan parterna vända sig till kyrkogårdsförvaltningen för medling. Om de anhöriga inte kan komma överens beslutar Länsstyrelsen.

Övrigt

Har Du funderingar eller frågor får Du gärna vända Dig till oss på kyrkogårdsförvaltningen. tel: 761 93 00. Du kan också fråga en begravningsbyrå.

Checklista för den som vill ordna själv

Dödsbevis/anmälan av dödsfall

En läkare intygar dödsfallet och utfärdar dödsbevis. Detta skickar läkaren till skatteverket.

Gravsättningsintyg

Skatteverket utfärdar intyg för gravsättning när dödsbeviset inkommit från läkaren. Intyget kan beställas per telefon eller hämtas på skattekontoret. Om den avlidne skall kremeras måste Du beställa två exemplar av gravsättningsintyget.

Kyrka/kapell

Begravningsakt i kyrka och kapell bokas på kyrkoförvaltningen, tel: 761 93 00
09.00 – 12.00, 12.45 – 14.30, akten kan ske på vardagar på fastställda tider.

Präst – officiant

Tag kontakt med förvaltningen innan Du bestämmer dag och tid för begravningen. Tillhörde den avlidne något annat trossamfund, bör kontakt tas med detta, se telefonkatalogens rosa sidor.

Borgerliga förrättare – officiant

Mölnbalds stad har utsett borgerlig begravningsförrättare. Via stadens växel kan Du få ytterligare information. Anhörig eller annan person kan också vara begravningsförrättare.

Musik

Vid begravningsakt enligt Svenska kyrkans ordning i kapell eller församlingsskyrka ordnar församlingen musiker.

Vid borgerlig begravning i kapell måste Du själv, eller begravningsbyrån ordna musik.

Gravsättning

Gravsättning kan ske i kistgrav, urngrav, minneslund eller askgravlund. Askan kan också spridas över vatten. För gravsättning på annan plats än begravningsplats ska tillstånd alltid sökas hos Länsstyrelsen. Dessa tillstånd måste sökas efter dödsfallet.

Gravplats

Ny gravplats inom Mölnbalds kyrkliga samfällighet beställs på kyrkoförvaltningen tel: 761 93 00.

Kremering och gravöppning

Kremering och gravöppning (gravsättning) beställs på kyrkoförvaltningen.

Beställningen skall vara skriftlig. Förvaltningen tillhandahåller en blankett för ”Beställning av begravning”. Blanketten kan beställas per telefon. Endast den som enligt gravregistret är gravrättsinnehavare får beställa gravsättning. (Blankett för anmälan om ny gravrättsinnehavare kan beställas från kyrkoförvaltningen.)

Gravöppning och återställande av gravplats sker genom kyrkogårdsförvaltningens försorg.

Kista och urna

Kista och urna anskaffar Du själv. De skall vara av material som kyrkogårdsförvaltningen godkänner. Godkända kistor och urnor kan normalt köpas hos begravningsbyråerna, telefonnummer hittar Du på Gula sidorna

Svepning

Du kan själv svepa den avlidne. Oftast finns lämpligt rum för detta på sjukhuset. Den avlidne kan läggas i kistan med egna kläder. Svepdräkt ingår vid köp av kista hos begravningsbyråer. Normalt utför en byrå svepningen.

Dödsboanmälan

När någon har avlidit måste en bouppteckning göras. Om det visar sig att tillgångarna i boet inte räcker till annat än begravningskostnader och andra utgifter i samband med dödsfallet kan bouppteckningen ersättas av en dödsboanmälan. I boet får då inte finnas fast egendom.

Dödsboanmälan inlämnas till skattemyndigheten av dödsboenheten i Mölndals stad. Om dödsboet saknar medel för en begravning, kontakta socialtjänsten via dödsboenheten i Mölndals stad.

Bouppteckning

Bouppteckningen i original och en bestyrkt kopia av bouppteckningen ska skickas/lämnas till aktuellt skattekontor inom en månad efter det att den upprättats.

Senast tre månader efter dödsfallet måste bouppteckningen vara gjord. Det går att få anstånd med att upprätta bouppteckning men anståndet måste sökas inom tre månader från dödsfallet. Kontakta Skatteverket i Vänersborg.

Dessa råd gäller inom Mölndals kyrkliga samfällighet. På andra ställen kan andra regler gälla.